

2011

2.3.3. και 3.3.3.

Πρόγραμμα Σπουδών για τη Θεατρική Παιδεία

[Στο Πλαίσιο των δραστηριοτήτων Αισθητικής Αγωγής
για όλες τις βαθμίδες της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης]

ΕΣΠΑ 2007-13\Ε.Π. Ε&ΔΒΜ\Α.Π. 1-2-3

«ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21^{ου} αιώνα) – Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, Οριζόντια Πράξη» MIS: 295450

Με την συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε. Κ. Τ.)

Το παρόν έργο έχει παραχθεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Νέο πρόγραμμα σπουδών, στους Άξονες Προτεραιότητας 1,2,3, -Οριζόντια Πράξη», με κωδικό MIS 295450 και ειδικότερα στο πλαίσιο του Υποέργου 1: «Εκπόνηση Προγραμμάτων Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγών για τον εκπαιδευτικό «Εργαλεία Διδακτικών Προσεγγίσεων».

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
Υπουργείο Παιδείας και Διά Βίου Μάθησης

Α/ Α	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ)	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ (Βασικά θέματα)	Ενδεικτικές Δραστηριότητες (Συνοπτικά με παραδείγματα)	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ (υπάρχον ή παρακτέο)
2.3.3.1. ΕΠΙΠΕΔΟ 1 :ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ (Νηπιαγωγείο – Α΄ και Β΄ Δημοτικού) Ο μαθητής θα πρέπει να μπορεί...				
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντάσσεται στην ομάδα, να αφήνει χώρο για τους άλλους και ταυτόχρονα να διεκδικεί τη θέση του μέσα σε αυτήν (2 δίωρα) 	<p>Σύνθεση και λειτουργία ομάδας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παιχνίδι (ελεύθερο και κατευθυνόμενο) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ποικίλα ομαδοσυνεργατικά παιχνίδια <p>Παιχνίδια γνωριμίας</p> <p>Οι μαθητές βρίσκονται σε κύκλο και λένε πράγματα που τους αρέσουν ή δεν τους αρέσουν (π.χ. φαγητά, παιχνίδια, χρώματα).</p> <p>Στη συνέχεια λένε λέξεις ή μικρές φράσεις που σχετίζονται με ένα θέμα (π.χ. καλοκαίρι). Παιχνίδια συνεργασίας/επικοινωνίας</p> <p>Ο εκπαιδευτικός μοιράζει στους μαθητές κάρτες με χρώματα που είναι κοινά για κάποια παιδιά. Καθώς κινούνται στο χώρο, όταν πλησιάζουν οι μαθητές με το ίδιο χρώμα ενώνονται και κινούνται μαζί σχηματίζοντας τις</p>	<p>Υλικά για τις δραστηριότητες:</p> <p>Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές συγκεντρώνουν απλά αντικείμενα που μπορούν να αξιοποιηθούν στις δραστηριότητες (πολύχρωμα υφάσματα, παλιά ρούχα, καπέλα, μάσκες, τσάντες, καθημερινά αντικείμενα κ.ά.).</p> <p>Προτείνεται επίσης η δημιουργία ενός σάκου για το μάθημα της Θεατρικής Αγωγής με τ΄ απαραίτητα υλικά για τις προτεινόμενες δραστηριότητες (CD Player, CD μουσικής, ταμπουρίνο).</p>

			<p>ομάδες τους.</p> <p>Εναλλακτικά οι χρωματιστές κάρτες (ή σύμβολα, εικόνες, γράμματα) μπορούν να είναι σκορπισμένες στο πάτωμα και οι μαθητές να κινούνται ακούγοντας κάποια μουσική. Όταν σταματάει η μουσική σκύβουν γρήγορα και παίρνουν μια κάρτα. Όταν πάρουν την κάρτα τους συνεχίζουν να κινούνται και σε κάθε σταμάτημα της μουσικής τρέχουν να συναντήσουν τους συμμαθητές τους με το ίδιο χρώμα κάρτας.</p> <p>Ο εκπαιδευτικός απλώνει εφημερίδες στο πάτωμα (μία για κάθε δύο μαθητές). Οι μαθητές κινούνται ελεύθερα σε γρήγορο ρυθμό στο χώρο. Κάθε φορά που ο εκπαιδευτικός χτυπάει το ταμπουρίνο πρέπει να τρέξουν δύο μαθητές και να πατήσουν πάνω στην εφημερίδα σχηματίζοντας τα ζευγάρια τους.</p> <p>Η άσκηση μπορεί να συνεχιστεί για το σχηματισμό μικρών ή μεγαλύτερων ομάδων με τον εκπαιδευτικό να αφαιρεί κάθε φορά από μια εφημερίδα.</p> <p><i>«Καθρέπτες»</i></p>	<p>Διδακτικά πακέτα</p> <p>«Οδηγός Νηπιαγωγού» - Ο.Ε.Δ.Β.</p> <p>«Εγχειρίδιο δραστηριοτήτων για νήπια»</p> <p>«Εγχειρίδιο δραστηριοτήτων για Νηπιαγωγούς»</p>
--	--	--	--	---

			<p>Οι μαθητές σχηματίζουν ζευγαράκια. Ο Α μαθητής κάνει μικρές κινήσεις και ο Β στέκεται απέναντί του προσπαθώντας ν' αντιγράψει τη σωματική του στάση και τις κινήσεις του.</p> <p>«Γλυπτά»</p> <p>Ο Β παριστάνει το γλυπτό χρησιμοποιώντας την τεχνική του παγώματος και ο Α το γλύπτει κάνοντας αλλαγές στη στάση του Α (συμπλήρωση, αποδόμηση).</p>	
2.	<ul style="list-style-type: none"> Να γνωρίσει το σώμα του και τα μέλη του σε σχέση με τις δυνατότητές του, το χώρο και τους άλλους. <p>(2 δώρα)</p>	<p>Γνωριμία με το σώμα μου μέσα από τους άλλους και το περιβάλλον.</p> <ul style="list-style-type: none"> Θεατρικό παιχνίδι και μιμοδράματα 	<ul style="list-style-type: none"> Αισθητηριακές, σωματικές, φωνητικές ασκήσεις - παιχνίδια για την ενεργοποίηση του σώματος (Ασκήσεις και παιχνίδια ρυθμού και κίνησης) <p>«Το ξύπνημα των αισθήσεων»</p> <p>Ο εκπαιδευτικός προτρέπει τους μαθητές να ξαπλώσουν</p>	

		<p>Πειραματισμός και εξερεύνηση του σώματος και των αισθήσεων σε διαφορετικά επίπεδα, κατευθύνσεις και ρυθμούς κίνησης</p>	<p>στο πάτωμα. Κλείνουν τα μάτια τους, τεντώνουν απαλά τα μέλη του σώματός τους και μυρίζουν γύρω τους. Ακούνε τους θορύβους του χώρου.</p> <p>Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός δημιουργεί διάφορους ήχους και τους καλεί να μαντέψουν την πηγή τους. Ανάλογα μπορεί να τους ζητήσει να μυρίσουν διάφορα πράγματα (π.χ. μια γόμα, ένα λουλούδι). Τέλος τους ζητάει να χαϊδέψουν αντικείμενα και να περιγράψουν τις ιδιότητές τους.</p> <p><i>«Το ξύπνημα του σώματος»</i></p> <p>Ο εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές να «ξυπνήσουν» ένα ένα τα μέλη του σώματός τους και τις αρθρώσεις τους μέχρι να σηκωθούν όρθιοι.</p> <p><i>«Περιστροφές»</i></p> <p>Οι μαθητές βρίσκονται σε όρθια στάση και περιστρέφουν αργά διάφορα μέλη του σώματός τους π.χ. το κεφάλι, τους</p>	
--	--	--	---	--

			ώμους, τη μέση, τα γόνατα, τις φτέρνες.	
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Να δοκιμάζει τις δυνατότητες παραγωγής ήχου στο σώμα του (ηχεία) και με ήχους να αρθρώσει λέξεις (2 δώρα) 	Φώνηση (Αγωγή του λόγου) <ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος αναπνοής • Αξιοποίηση φωνητικών – δυνατοτήτων: ένταση, χροιά, χρώμα 	Ασκήσεις αναπνοής/φωνής <p>Οι μαθητές ξαπλώνουν στο πάτωμα και χαλαρώνουν. Ο εκπαιδευτικός τους κατευθύνει τα τρία στάδια της αναπνοής: εισπνοή, συγκράτηση, εκπνοή.</p> <p>Δείχνουν τα τρία στάδια της αναπνοής σηκώνοντας αργά το χέρι τους στην εισπνοή, το κρατούν σταθερό στη συγκράτηση και το κατεβάζουν αργά στην εισπνοή.</p> <p>Ο εκπαιδευτικός κατευθύνει τους μαθητές ώστε να μπορούν ν' αναπνέουν αρχικά από το θώρακα και σταδιακά από την κοιλιά. Οι μαθητές τοποθετούν το χέρι τους πάνω στα σημεία του σώματος τους για να νιώθουν την αναπνοή τους. Στη συνέχεια βάζουν στα ίδια σημεία</p>	

			<p>ένα μπαλάκι για να την παρατηρούν.</p> <p>Ο εκπαιδευτικός προτρέπει τους μαθητές ν' αναπνεύσουν με διάφορους ρυθμούς: αργά, γρήγορα, αγχωμένα, διακεκομμένα.</p> <p>«Ονόματα»</p> <p>Οι μαθητές κάθονται σε κύκλο. Το πρώτο παιδί λέει το όνομά του με ένα δικό του τρόπο εκφοράς του λόγου (π.χ. χαϊδευτικά, χαρούμενα, λυπημένα). Τα υπόλοιπα παιδιά λένε τ' όνομά τους με παρόμοιο τρόπο.</p> <p>Ο εκπαιδευτικός υποδεικνύει κάθε φορά το παιδί που θα διαφοροποιήσει την εκφορά του λόγου δίνοντας την ανάλογη συνθήκη.</p> <p>«Φωνούλες»</p> <p>Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός ζητάει από τα παιδιά να λένε μακρόσυρτα διάφορα φωνήεντα από το λαϊμό, το</p>	
--	--	--	--	--

			<p>στήθος και την κοιλιά αγγίζοντας κάθε φορά με το χέρι τους το αντίστοιχο μέρος του σώματός τους.</p> <p><i>«Παίζω με τη φωνή μου»</i></p> <p>Ο εκπαιδευτικός ζητάει από τους μαθητές να σφίξουν τα χέρια τους στις παλάμες τους και να προφέρουν μια συγκεκριμένη φωνούλα (π.χ. φθόγγο, γράμμα, συλλαβή). Στη συνέχεια τους προτρέπει να ανοίγουν τα δάχτυλά τους σιγά σιγά από τις παλάμες τους και να τα σηκώνουν αργά προς τα πάνω. Καθώς ανοίγουν τα δάχτυλά τους θα «ανοίγει» και η φωνή τους και όσο πιο ψηλά ανεβαίνουν τα χέρια τους θα αυξάνεται και η έντασή της. Γίνεται εναλλαγή των κινήσεων.</p> <p><i>«Αντίλαλοι»</i></p> <p>Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και στέκονται η μία πίσω από την άλλη. Ένας μαθητής λέει δυνατά μία λέξη και η πρώτη ομάδα την επαναλαμβάνει δυνατά, η δεύτερη πιο σιγά κ.ο.κ. ώσπου η φωνή να χάνεται στο χώρο.</p>	
--	--	--	---	--

4.	<ul style="list-style-type: none"> να παρατηρεί με προσοχή, να ακούει και να αγγίζει, κατανοώντας πως τα αισθητήρια είναι εργαλεία ανάγνωσης του μικρόκοσμου του και ο εαυτός του αποτελεί μέρος του φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος (3 δώρα) 	<p>Έλεγχος της κίνησης του σώματος στο χώρο:</p> <ul style="list-style-type: none"> αναγνώριση των κινητικών δυνατοτήτων του σώματος <p>Οριοθέτηση χώρου-χρόνου</p> <ul style="list-style-type: none"> προσανατολισμός στο χώρο στάση σώματος αυτοέλεγχος επίπεδα κίνησης λεπτή και αδρή κινητικότητα πειραματισμός ψυχοσωματική έκφραση ευλυγισία ισορροπία απελευθέρωση των αισθήσεων και της φαντασίας 	<p>Ασκήσεις κίνησης</p> <p><i>«Περπατήματα»</i></p> <p>Αρχικά οι μαθητές κινούνται ελεύθερα σε καθορισμένο χώρο.</p> <p>Ο εκπαιδευτικός σταδιακά με οδηγίες κατευθύνει την κίνηση των μαθητών σε διάφορες ποιότητες κι επίπεδα δυσκολίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> βαδίζουν σε διάφορους ρυθμούς καταλαμβάνοντας όλο το χώρο βαδίζουν προς όλες τις κατευθύνσεις με οδηγίες του δασκάλου βαδίζουν με τα χέρια ψηλά, με τα πέλματα, με τα γόνατα περπατούν σα νάνοι-γίγαντες-μωρά-γέροι περπατούν σε άμμο, σε νερό, σε λάσπη, σε βαμβάκι, στο χιόνι περπατούν με την αίσθηση πως κρατούν διάφορα φανταστικά αντικείμενα (π.χ. βαρύ, ελαφρύ, ζεστό, κρύο) περπατούν με την αίσθηση πως στο κεφάλι τους υπάρχει 	

			<p>ένα βιβλίο που δεν πρέπει να πέσει</p> <ul style="list-style-type: none"> • περπατούν πάνω σε σκοινιά που είναι απλωμένα στο πάτωμα με την αίσθηση του ακροβάτη • περπατούν με την αίσθηση πως κάπου κάπου πάνω στο σώμα τους ανακαλύπτουν ένα φανταστικό έντομο και κάνουν κινήσεις για να το διώξουν. <p><i>«Κινήσεις με όλο το σώμα»</i></p> <p>Οι μαθητές χρησιμοποιούν το σώμα τους για να δείξουν κάποιες εικόνες ή καταστάσεις, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα κύματα της θάλασσας • Το πέταγμα του χαρταετού • Το φύσημα του ανέμου • Τη φωτιά • Το τίναγμα των ρούχων • Το εκκρεμές • Μια μύγα που πιάστηκε στον ιστό της αράχνης <p><i>«Ζώα, αντικείμενα»</i></p> <p>Ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές να μιμηθούν με</p>	
--	--	--	--	--

			<p>σωματικές κινήσεις διάφορα ζώα ή αντικείμενα (π.χ. βάτραχο, πελεκάνο, λαγό, φίδι, τόπι, σβούρα, κερι που λιώνει, βαρελάκι, ελατήριο)</p> <p>«Βάδισμα με οδηγό ένα μέλος του σώματος»</p> <p>Δίνεται οδηγία στους μαθητές να βαδίζουν σαν να τους τραβάει κάθε φορά ένα μέλος του σώματός τους π.χ. η μύτη τους, ο αγκώνας τους, η κοιλιά τους.</p> <p>«Κυνηγητό»</p> <p>Οι μαθητές τρέχουν ελεύθερα στο χώρο. Ένας από αυτούς κυνηγάει τους υπόλοιπους. Μόλις αγγίξει κάποιον άλλο του «αναθέτει» το ρόλο του.</p>	
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναπτύξει δυνατότητες και μηχανισμούς 	<p>Συνδυασμός σκέψης και έκφρασης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμός με αφορμή ένα ερέθισμα (αντικείμενο, εικόνα, μουσικό κομμάτι). 	

	έκφρασης με λόγο, κίνηση, έκφραση (3 δώρα)	<ul style="list-style-type: none"> • Παγωμένες εικόνες • Παντομίμα 		
6.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εκφράζεται μέσα από το παιχνίδι των ρόλων (να εκφράζεται παίζοντας και να παίζει εκφραζόμενο) (3 Δώρα)	Το Θέατρο της εμπύχωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις και παιχνίδια κίνησης και χρήσης της κούκλας - (Αντικειμενο -Κουκλο-θέατρο) 	<p>Οπτικοακουστικό υλικό με επιλεγμένες παραστάσεις από διάφορα θεατρικά είδη</p> <p>Επίσκεψη σε θέατρα για παρακολούθηση παραστάσεων.</p> <p>Διάφορα είδη κούκλας:</p> <p>Υλικά για την κατασκευή τους.</p> <p>Κατασκευή κούκλας</p> <p>Σκηνή του κουκλοθέατρου</p>
2.3.3.2. ΕΠΙΠΕΔΟ 2 : ΜΥΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΚΩΔΙΚΕΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ (Γ', Δ', Δημοτικού) Ο μαθητής θα πρέπει να μπορεί...				
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Να συνειδητοποιεί την ύπαρξη της ομάδας και τη θέση του σ' αυτή 	Δημιουργική συνεργασία με την ομάδα	<ul style="list-style-type: none"> • Ομαδοσυνεργατικά παιχνίδια 	

	(1 δώρο)	<ul style="list-style-type: none"> • γνωριμία με τους συμμαθητές του • αποδοχή των άλλων • εμπιστοσύνη • σωματική επικοινωνία • συντονισμός κίνησης • συνεργασία με τον παρτενέρ και την ομάδα • πειθαρχία • συλλογική συνείδηση, επικοινωνία • δυναμική συνεργασία και αρμονική συνύπαρξη της ομάδας • 	<p>Παιχνίδια επαφής</p> <p><i>«Επαφή με το σώμα»</i></p> <p>Σχηματίζονται ζευγαράκια. Οι μαθητές κάθε ζευγαριού κινούνται δίπλα δίπλα φροντίζοντας να κρατούν σωματική επαφή με ένα διαφορετικό κάθε φορά σημείο του σώματός τους κινούμενοι σε διαφορετικά επίπεδα (π.χ. πλάτη, αγκώνας, κεφάλι).</p> <p>Ο εκπαιδευτικός τοποθετεί στη μέση του κύκλου διάφορα αντικείμενα (ένα αναμμένο κερί, μια λεκάνη με νερό, ένα αρκουδάκι, ένα λουλούδι κ.ά.). Ο κάθε μαθητής πλησιάζει το αντικείμενο που θέλει, το αγγίζει, το αισθάνεται και στη συνέχεια αγγίζει τους συμμαθητές του για να τους μεταδώσει την αίσθηση που ένιωσε (ζεστό, κρύο, απαλό, κ.ά.).</p> <p><i>«Επαφή με το βλέμμα»</i></p>	
--	-----------------	---	---	--

			<p>Οι μαθητές βρίσκονται σε ζευγάρια και κινούνται στο χώρο φροντίζοντας να κρατούν την ίδια απόσταση χωρίς να χάνουν την επαφή τους με το βλέμμα τους.</p> <p>«Επαφή με την ακοή»</p> <p>Οι μαθητές κλείνουν τα μάτια τους και βαδίζουν πολύ αργά στο χώρο ώστε να ακούνε και να νιώθουν τους άλλους γύρω τους φροντίζοντας να μην πέφτουν πάνω τους.</p> <p>«Σμήνος»</p> <p>Οι μαθητές ακολουθούν ο ένας πάνω στον άλλο. Κάποιος μπαίνει λίγο πιο μπροστά ως «αρχηγός του σμήνους» και επιλέγοντας το δικό του ρυθμό και τις κινήσεις που επιθυμεί οδηγεί και τους υπόλοιπους κυκλικά στο χώρο. Στο τέλος κάθε κύκλου αλλάζει ο αρχηγός.</p>	
--	--	--	--	--

			<p>«Παγωμένη εικόνα/ταμπλό»</p> <p>Οι μαθητές χωρίζονται σε μικρές ομάδες. Ο εκπαιδευτικός δίνει ένα πίνακα ζωγραφικής σε κάθε ομάδα και προτρέπει τους μαθητές να παρουσιάσουν το θέμα τους με τη χρήση αντικειμένων.</p>	
2.	<ul style="list-style-type: none"> Να αποδέχεται τους μηχανισμούς και τις συμπεριφορές της ομαδικότητας και της συλλογικότητας στο παιχνίδι (2 δίωρα) 	Ομαδοσυνεργατική εργασία	<p>Παιχνίδια εμπιστοσύνης</p> <p>«Οδηγώ τον τυφλό»</p> <p>Ο ένας μαθητής παριστάνει τον τυφλό κι ο άλλος τον οδηγό του. Ο οδηγός κατευθύνει τον «τυφλό» με μικρά σκουνητάκια στην πλάτη του.</p> <p>«Ο κυνηγός»</p> <p>Κάποιος μαθητής κυνηγάει και οι υπόλοιποι τρέχουν να</p>	

			<p>μην τους πιάσει. Μόλις τους πλησιάσει μπορούν να σωθούν περνώντας αγκαλιά κάποιον άλλο για λίγα δευτερόλεπτα.</p> <p>Παιχνίδια συγκέντρωσης/συντονισμού</p> <p><i>«Κινούμαι μόνος»</i></p> <p>Οι μαθητές κινούνται ελεύθερα στο χώρο. Ο εκπαιδευτικός τους υποδεικνύει τη στιγμή που θα σταματήσουν. Κάποιος από τους μαθητές παίρνει την πρωτοβουλία να κινηθεί. Όταν σταματήσει ξεκινάει κάποιος άλλος. Στόχος του παιχνιδιού είναι να μην ξεκινήσουν να κινούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από ένας μαθητής.</p> <p><i>«Κινούμαστε όλοι μαζί»</i></p> <p>Οι μαθητές κινούνται όλοι μαζί στο χώρο σε γρήγορο ρυθμό. Κάποιος από τους μαθητές παίρνει την πρωτοβουλία να σταματήσει. Όταν σταματήσει</p>	
--	--	--	--	--

			<p>σταματούν όλοι. Στη συνέχεια κάποιος ξεκινάει και ξεκινούν ταυτόχρονα όλοι. Στόχος του παιχνιδιού είναι να επιτευχθεί η συγκένη συγκέντρωση κι ο συγχρονισμός των μαθητών.</p>	
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Να μπορεί να συνδυάζει το πραγματικό με το φανταστικό, το ρεαλιστικό με το ψευδαισθητικό. (2 δώρα) 	<ul style="list-style-type: none"> • Λεκτική και μη λεκτική έκφραση και επικοινωνία 	<p>Αφήγηση</p> <p><i>«θυμάμαι κι αφηγούμαι»</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές αφηγούνται βιωματικές καταστάσεις (ένα γεγονός που τους συνέβη, κάτι που τους έκανε εντύπωση, ένα όνειρο), μύθους, παραμύθια. • Ο εκπαιδευτικός προτρέπει τους μαθητές να κλείσουν τα μάτια και θυμηθούν ένα μέρος που έχουν επισκεφτεί και με κατάλληλες ερωτήσεις να μας διηγηθούν τι βλέπουν, τι νιώθουν, τι μυρίζουν, τι κάνουν και τι λένε σ' αυτό το μέρος. Στο τέλος τους ζητάμε να ανοίξουν τα μάτια και να μας διηγηθούν σε συνεχόμενο λόγο αυτά που είπαν στην προηγούμενη φάση των ερωτήσεων. <p><i>«Συνεχίζω την αφήγηση»</i></p> <p>Οι μαθητές βρίσκονται σε κύκλο. Ο εκπαιδευτικός ξεκινάει την αφήγηση μιας φανταστικής ιστορίας. Η ιστορία</p>	

			<p>συμπληρώνεται διαδοχικά από τους μαθητές.</p> <p><i>«Θεατρική αφήγηση ιστορίας»</i></p> <p>Οι μαθητές αξιοποιούν τα εκφραστικά τους μέσα για να αφηγηθούν μια ιστορία, ένα μύθο, ένα παραμύθι, κ.ά.</p> <p>Λεκτικοί αυτοσχεδιασμοί</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές βρίσκονται σε κύκλο. Ο εκπαιδευτικός προτείνει ένα θέμα και λέει την πρώτη πρόταση (π.χ. για μια εκδρομή στο δάσος «Ωραία μέρα σήμερα, λέω να πάμε εκδρομή στο δάσος...»). Κάθε μαθητής συμπληρώνει μια πρόταση. • Οι μαθητές κινούνται γρήγορα στο χώρο. Ο εκπαιδευτικός δίνει ένα μαλακό μπαλάκι σε κάποιον και του ζητάει να πετάξει το μπαλάκι σε κάποιον άλλο κάνοντάς του μια ερώτηση (π.χ. «σου αρέσει το ποδόσφαιρο;»). Ο μαθητής που παίρνει το μπαλάκι απαντάει στην ερώτηση και δημιουργεί μια νέα για τον επόμενο. 	
--	--	--	---	--

			<p>«ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές γίνονται δημοσιογράφοι και ρωτούν τους συμμαθητές τους για διάφορα θέματα. 	
4.	<p>Να κατανοεί την έννοια της σύμβασης και του ρόλου, το περιεχόμενο και τους τρόπους έκφρασης τους. (3 δίωρα)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δραματικός/θεατρικός ρόλος • παιχνίδι των ρόλων • θεατρικός αυτοσχεδιασμός • κατανόηση και ανάπτυξη των εννοιών της του θεατρικού χώρου και χρόνου, της πλοκής, της δράσης, της συμπεριφοράς • Εξοικείωση με την έννοια του ρόλου 	<p>Παιχνίδια ρόλων:</p> <p>Οι μαθητές καλούνται να αναπαραστήσουν σε μικρές ομάδες σκηνές από την εμπειρία τους αναλαμβάνοντας συγκεκριμένους ρόλους χρησιμοποιώντας και διαλόγους (π.χ. ψωνίζοντας σ' ένα κατάστημα, επίσκεψη στον οδοντίατρο). Μπορούν να χρησιμοποιήσουν αντικείμενα και να μεταμφιεστούν ανάλογα με το ρόλο τους.</p> <p>Αυτοσχεδιασμοί (αυθόρμητοι, ελεύθεροι, κατευθυνόμενοι, σκηνικοί):</p> <p>Οι μαθητές χωρίζονται σε μικρές ομάδες. Ο εκπαιδευτικός τους δίνει ένα θέμα με σκοπό να δημιουργήσει την αυτοσχέδια δράση των μαθητών. Οι μαθητές συζητούν, αυτοσχεδιάζουν, μεταμφιέζονται και επιλέγουν απλά</p>	

			<p>υλικά που θα χρησιμοποιήσουν. Στο τέλος παρουσιάζουν τον αυτοσχεδιασμό τους.</p> <p>Παραδείγματα:</p> <p>«Τυχαία συνάντηση προσώπων»</p> <p>Οι μαθητές είναι χωρισμένοι σε μικρές ομάδες. Ο εκπαιδευτικός αφήνει ελεύθερα τα παιδιά να σκεφτούν μια τυχαία συνάντηση προσώπων που αυτά επιθυμούν και να το παρουσιάσουν με ένα δικό τους αυτοσχεδιασμό,</p> <p>«Αυτοσχεδιασμός με βάση μια μουσική ή ένα ηχητικό ερέθισμα»</p> <p>Ο εκπαιδευτικός βάζει ένα μουσικό κομμάτι και προτρέπει τους μαθητές να δημιουργήσουν μια σκηνή αυτοσχεδιασμού με βάση την εικόνα που φαντάστηκαν κατά το άκουσμά του.</p>	
--	--	--	--	--

			<p>Αυτοσχεδιασμοί επίσης μπορούν να γεννηθούν από ηχητικά ερεθίσματα (π.χ. ήχος σειρήνων, θρόισμα φύλλων, μούγκρισμα ζώου).</p> <p>«Αυτοσχεδιασμός με βάση ρυθμό»</p> <p>Κάθε ομάδα επιλέγει μια ρυθμική κίνηση που συνοδεύεται από μια ρυθμική φράση (π.χ. ουα-ουα-ε) την οποία επαναλαμβάνει χορικά και κινείται στο χώρο. Μπορεί να χρησιμοποιήσει και ταμπουρίνο για να δώσει το ρυθμό της. Στο τέλος όλες οι ομάδες κινούνται παράλληλα χρησιμοποιώντας διαδοχικά τις φράσεις τους.</p> <p>«Ιστορία με βάση αντικείμενα»</p> <p>Ο εκπαιδευτικός δίνει σε κάθε ομάδα διάφορα αντικείμενα που έχουν κάποια σχέση μεταξύ τους. Οι μαθητές καλούνται να κάνουν ένα μικρό αυτοσχεδιασμό με βάση τα αντικείμενα.</p>	
--	--	--	---	--

			<p>«Μάσκες»</p> <p>Ο εκπαιδευτικός δίνει μάσκες στα παιδιά και τους προτρέπει με βάση τη μάσκα τους να κάνουν ένα αυτοσχεδιασμό.</p> <p>Οι μαθητές δημιουργούν τις μάσκες που επιθυμούν κι ο εκπαιδευτικός τους προτρέπει με βάση τη μάσκα τους να κάνουν ένα αυτοσχεδιασμό. Μπορούν επίσης να δημιουργήσουν και φανταστικές ή συμβολικές μάσκες (π.χ. η μάσκα του πολέμου και της ειρήνης, η μάσκα της νύχτας).</p> <p>«Τα μαγικά ρούχα»</p> <p>Ο εκπαιδευτικός εμφανίζει στους μαθητές ένα μπαουλάκι με παράξενα ρούχα και άλλα είδη αμφίεσης (περούκες, καπέλα, χιτώνες, κ.ά.). Λέει στους μαθητές πως έχουν μαγικές δυνάμεις και τους προτρέπει να μεταμφιεστούν με αυτά και δημιουργήσουν δράση με βάση τις ιδιότητές τους.</p>	
--	--	--	--	--

			<p>«Αυτοσχεδιασμός με βάση ένα θέμα»</p> <p>Ο εκπαιδευτικός δίνει σε κάθε ομάδα μόνο το θέμα του αυτοσχεδιασμού και τους προτρέπει να δημιουργήσουν ελεύθερα τις σκηνές τους (π.χ. Οι περίεργοι γείτονες, το κοριτσάκι που χάθηκε στο δάσος, το μαγικό μπαστούνι, κ.ά).</p>	
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποδέχεται τη «διαφορετικότητα» και να βρίσκει τρόπους συνύπαρξης με τον «άλλο» (2 δώρα) 	<ul style="list-style-type: none"> • Δραματικός μύθος <p>Εργαστήρι Γραφής: τι συμβάν, γιατί (ανάγκη: πρέπει ή θέλω), αποτέλεσμα (δράση και σχέσεις)</p>	<p>Συνεχίζω μια ιστορία:</p> <p>Σε όλες ομάδα δίνεται μια μικρή αρχή της ίδιας ιστορίας. Η κάθε ομάδα καλείται να παρουσιάσει με τη φαντασία της τη συνέχειά της.</p> <p>Έκφραση συναισθημάτων</p> <p>Ο εκπαιδευτικός δίνει μια συνθήκη (π.χ. βρίσκω ένα δώρο στο γραφείο μου, ακυρώνεται μια προγραμματισμένη εκδρομή) και οι μαθητές προσπαθούν να δείξουν με εκφράσεις προσώπου, χειρονομίες και κινήσεις τα συναισθήματα που τους δημιουργούνται.</p>	

			<p>Ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τους μαθητές να εκφράσουν λεκτικά τα συναισθήματά τους για διάφορες συνήθειές τους ή καταστάσεις. Μπορεί να τους δώσει την αρχή μιας πρότασης π.χ. «Νιώθω ωραία όταν...», «Θυμώνω όταν...», «Φοβάμαι να ...».</p> <p>Ο εκπαιδευτικός τους προτρέπει να φανταστούν πώς κάθονται στις όχθες μιας λίμνης στην οποία μπορούν να πετάξουν με τη φαντασία τους πράγματα που τους στενοχωρούν. Κάνουν την κίνηση του πετάγματος με το χέρι τους και ανακοινώνουν στην υπόλοιπη ομάδα τι ήταν αυτό που πέταξαν (π.χ. εφιάλτες, αρρώστιες).</p>	
6.	Να έχει τη δυνατότητα ανάλυσης και σύνθεσης ενός δεδομένου θέματος, μιας κατάστασης και μιας συμπεριφοράς, που να συγκροτεί και να εκφράζει μέσα από την έννοια του «ρόλου»	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση και δημιουργία μορφών 	<p>Δραματοποίηση</p> <p>Ο εκπαιδευτικός σε συνεργασία με τους μαθητές επεξεργάζονται το παραμύθι, το μύθο, το αφηγηματικό κείμενο, το τραγούδι, το ποίημα την εικόνα για να οδηγηθούν στη δραματοποίησή τους.</p>	

	(4 δώρα)		<p><i>«Δραματοποίηση ιστορίας, μύθου, παραμυθιού»</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτικός αφηγείται μια ιστορία, ένα μύθο, ένα παραμύθι. Μπορεί να χρησιμοποιήσει και μουσική και ήχους κατά την διάρκεια της αφήγησης. • Οι μαθητές αφηγούνται με δικό τους τρόπο αυτά που τους έκαναν εντύπωση. • Ο εκπαιδευτικός μέσα από συζήτηση και ερωτήσεις προσπαθεί να αναδείξει τα δραματικά στοιχεία του κειμένου: χώρος, χρόνος, πρόσωπα, δράση, διάλογοι, ένταση, συγκρούσεις κ.ά. • Ο εκπαιδευτικός προτρέπει τους μαθητές να επιλέξουν σκηνές και ρόλους και να τις παρουσιάσουν με διάφορους τρόπους: αυτοσχεδιασμούς, μιμήσεις, παγωμένες εικόνες, χορογραφίες για να δημιουργήσουν τους θεατρικούς διαλόγους και τη σκηνική δράση. • Επιλέγουν το σκηνικό χώρο, τις μεταμφιέσεις και τ' αντικείμενα που θα χρησιμοποιήσουν. Ετοιμάζουν μάσκες και σκηνικά που τους είναι απαραίτητα. • Παρουσιάζουν τη δραματοποίησή τους. 	
7.	Να αποδέχεται, να σέβεται και να τηρεί τους κανόνες του παιχνιδιού και της	<ul style="list-style-type: none"> • Παραστατικό παιχνίδι • Δραματοποίηση Καλλιέργεια 	Συμβολικό παιχνίδι	

	<p>Θεατρικής έκφρασης (3 δίωρα)</p>	<p>φαντασίας- επινοητικότητας</p>	<p>Οι μαθητές χρησιμοποιούν απλά αντικείμενα καθημερινής χρήσης ως μέσα παιχνιδιού αποδίδοντάς τους μια διαφορετική σημασία (π.χ. ένα τούβλο ως αυτοκίνητο).</p> <p>Μιμητικό παιχνίδι/παντομίμα</p> <p><i>«Μιμήσεις με βάση προσωπικά βιώματα»</i></p> <p>Ο εκπαιδευτικός προτρέπει τους μαθητές να δείξουν μέσα από το μιμητικό παιχνίδι/παντομίμα βιωματικές καταστάσεις, συμπεριφορές, δραστηριότητες (π.χ. η μαμά κάνει δουλειές στο σπίτι, περιποιούμαι το πόδι του αδερφού που γρατζουνίστηκε, επίσκεψη σε μουσείο, τα γενέθλιά μου).</p> <p>Ενδεικτικά θέματα:</p> <p><i>«Μιμήσεις ζώων - αντικειμένων»</i></p> <p>Ο εκπαιδευτικός μοιράζει εικόνες ζώων ή αντικειμένων και προτρέπει τους μαθητές να μιμηθούν τις κινήσεις τους.</p> <p>Στη συνέχεια τους δίνει μια καρτέλα με την εικόνα ενός</p>	
--	--	---------------------------------------	---	--

			<p>ζώου και μια με την εικόνα ενός αντικειμένου. Οι μαθητές φαντάζονται μια ιστορία που συνδέει το ζώο με το αντικείμενο και την παρουσιάζουν χωρίς λόγο.</p> <p><i>«Μιμούμαι τους άλλους»</i></p> <p>Ο εκπαιδευτικός ζητάει από κάθε παιδί να κινηθεί στο χώρο μ' έναν ιδιαίτερο τρόπο. Οι υπόλοιποι κινούνται πίσω του και αντιγράφουν την κίνησή του.</p> <p><i>«Μαντεύω το επάγγελμα»</i></p> <p>Κάθε φορά ένας μαθητής με κινήσεις παριστάνει ένα επάγγελμα. Οι υπόλοιποι μαθητές προσπαθούν να το μαντέψουν.</p> <p>Το ίδιο μπορεί να γίνει και με άλλα θέματα (π.χ. ζώα, αντικείμενα).</p> <p>Στη συνέχεια οι μαθητές χωρίζονται σε μικρές ομάδες από τις οποίες ο εκπαιδευτικός ζητάει κάθε φορά να παραστήσουν ομαδικά μια σκηνή (π.χ. γεωργοί, εργάτες σε εργοστάσιο, υπάλληλοι εστιατορίου, βόλτα στο δάσος, στο τσίρκο, στη λαϊκή).</p>	
--	--	--	---	--

			<p><i>«Ρομπότ»</i></p> <p>Οι μαθητές παριστάνουν με κινήσεις και περίεργους ήχους τις κινήσεις των ρομπότ.</p> <p><i>«Τα αγάλματα ζωντανεύουν»</i></p> <p>Οι μαθητές παρουσιάζουν τ' αγάλματα ενός μουσείου που σιγά σιγά αποκτούν κίνηση τα μέλη του σώματός τους φτάνοντας σταδιακά σε κανονική κίνηση.</p> <p><i>«Παντομίμα με μάσκες»</i></p> <p>Ο εκπαιδευτικός αφήνει παράξενες μάσκες και ρούχα στο χώρο. Οι μαθητές επιλέγουν τη μάσκα που θέλουν, καλύπτουν το σώμα τους με κάποια ύφασματα και κάνουν κινήσεις που ταιριάζουν με το θέμα της μάσκας.</p>	
8.	<ul style="list-style-type: none"> να μπορεί να συνδυάζει την κίνηση με τον ήχο, το χρώμα 	<ul style="list-style-type: none"> Άλλες μορφές θεάτρου: - Κουκλοθέατρο, 	Επαφή με τη θεατρική παραγωγή	

	<p>με την εικόνα , τη μορφή με το περιεχόμενο, το αφηρημένο με το συγκεκριμένο. (2 δώρα)</p>	<p>Μαριονέτες, Θέατρο με Σκιές, Θέατρο Σκιών(Καραγκιόζης) , - Επαφή με τη Θεατρική παραγωγή</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολουθούν παιδικές θεατρικές παραστάσεις από θιάσους ή από ταινία. • Χρησιμοποιούν τις θεατρικές τεχνικές που έχει διδαχθεί στα προηγούμενα στάδια για να δημιουργήσουν μικρές σκηνές (σκετς). <p>Κουκλοθέατρο/Μαριονέτες</p> <p>Μερικές από τις δραστηριότητες που μπορούν να κάνουν οι μαθητές σε σχέση με το κουκλοθέατρο είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρακολουθούν παραστάσεις από επαγγελματίες του είδους (ζωντανά ή από ταινία). • Παίζουν με τις κούκλες τους (απλές κούκλες με ανθρώπινη μορφή ή μορφή ζώου). Δημιουργούν αυτοσχέδιους διαλόγους κρατώντας τις κούκλες τους στον αέρα ή πάνω σ' ένα τραπέζι προσπαθώντας να μη φαίνεται το σώμα τους. • Ζωγραφίζουν μορφές στην παλάμη τους και τη μετατρέπουν σε κούκλα. Κάνουν αυτοσχεδιασμούς με τις μορφές που απεικονίζονται στις δύο παλάμες τους ή με τους συμμαθητές τους. • Κάνουν το ίδιο με μορφές που έχουν ζωγραφίσει σε κάθε δάχτυλο. • Κατασκευάζουν κούκλες με διάφορα υλικά (κουτιά, κουτάλες, μπουκάλια, κάλτσες, χαρτοπολτό, φελιζόλ, 	<p>Video από το διαδίκτυο (shadow theatre - Finger & Shadow Art)</p>
--	---	---	--	--

			<p>σφουγγάρια, χάρτινα πιάτα , ποτήρια γάντια, φρούτα, μπαλάκια, κ.ά) και κάνουν αυτοσχεδιασμούς.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χρησιμοποιούν διάφορα είδη κούκλας με τα οποία παίζεται το κουκλοθέατρο: γαντόκουκλες, επίπεδες, μαριονέτες, μαρότες, μάπετ, δαχτυλόκουκλες. Με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού εξοικειώνονται στις τεχνικές τους. • Χρησιμοποιούν το σώμα τους ως μαριονέτα (σε κάθε ζευγάρι μαθητών ο Α κινεί τα φανταστικά νήματα της μαριονέτας και ο Β κινεί ανάλογα τα μέλη του σώματός του). • Χρησιμοποιούν τις κούκλες για να δραματοποιήσουν μύθους, παραμύθια, ιστορίες. <p>Κάνουν μικρές παραστάσεις με κούκλες στη σκηνή του κουκλοθέατρου ή σε μια αυτοσχέδια σκηνή. Κατασκευάζουν τα σκηνικά που τους είναι απαραίτητα και φροντίζουν για το φωτισμό.</p> <p>Θέατρο με σκιές</p> <p><i>«Παιχνίδια με το φως και τη σκιά»</i></p> <p>Οι μαθητές:</p>	
--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Παίζουν με το φως και τη σκιά αντικειμένων για να κατανοήσουν τη σχέση σκιάς και απόστασης από τη φωτεινή πηγή. • Βλέπουν βίντεο με επαγγελματίες του είδους (Shadow theatre - Finger & Shadow Art) • Σχηματίζουν σκιές με τα χέρια (ζωάκια) πίσω από λευκό φωτισμένο πανί. • Σχηματίζουν σκιές με το σώμα πίσω από λευκό φωτισμένο πανί. <p><i>«Μαντεύω το πρόσωπο»</i></p> <p>Οι μισοί μαθητές είναι πίσω από το πανί και οι υπόλοιποι από μπροστά. Κάποιος πίσω από το πανί δείχνει τη σκιά του κι οι υπόλοιποι μαντεύουν ποιος είναι.</p> <p><i>«Μαντεύω το αντικείμενο»</i></p> <p>Όπως το προηγούμενο με τη διαφορά πως στη θέση του προσώπου τοποθετείται ένα αντικείμενο με ευδιάκριτη σκιά.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Λευκό ημιδιαφανές πανί καλά τεντωμένο σε ξύλινο τελάρο <p>Ένας μικρός προβολέας</p> <p>Προτζέκτορας</p> <p>Προτείνεται να δημιουργηθεί ένα βαλιτσάκι που θα περιέχει το</p>
--	--	--	---	---

			<p><i>«Μαντεύω το επάγγελμα»</i></p> <p>Οι μαθητές είναι μπροστά από το πανί. Κάθε φορά πηγαίνει ένας πίσω από το πανί και δείχνει ένα επάγγελμα με τη σκιά του. Μπορεί να χρησιμοποιεί και αντικείμενα. Οι μαθητές που είναι μπροστά μαντεύουν το επάγγελμα.</p> <p><i>«Παγωμένη εικόνα»</i></p> <p>Χωρίζονται σε ομάδες.</p> <p>Η κάθε ομάδα (2-3) παρουσιάζει (τη συνθέτει σταδιακά) μια παγωμένη εικόνα/ταμπλό με συγκεκριμένο θέμα (π.χ. ικεσία-προσευχή, μια μηχανή, απρόσμενη συνάντηση, άνοιξη, αγάλματα που ζωντανεύουν, ρομπότ, φωτιά-άνεμος)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κάνουν αυτοσχεδιασμούς και δραματοποιήσεις πίσω από λευκό φωτισμένο πανί: 	<p>απαραίτητο υλικό για την αξιοποίηση του διδακτικού μοντέλου.</p> <p>Περιεχόμενο:</p> <p>Βιβλίο οδηγό για τον εκπαιδευτικό (πληροφορίες για την ιστορία του Θ.Σ., τα χαρακτηριστικά του, την τέχνη του καραγκιοζοπαίχτη, αναλυτικές οδηγίες για κάθε φάση εφαρμογής του διδακτικού μοντέλου)</p> <p>Φύλλα εργασίας για τους μαθητές (δραστηριότητες, σχέδια φιγούρων, κ.ά.).</p> <p>CD – DVD παραστάσεων</p> <p>Υλικά για την κατασκευή φιγούρων (διαφάνειες, κ.ά.)</p>
--	--	--	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> • Κάνουν ελεύθερες χορογραφίες - δραματοποιήσεις με βάση κάποια μουσική ή ένα παιδικό τραγούδι. • Παίζουν μια μικρή ιστορία ή ένα παραμύθι χρησιμοποιώντας και αντικείμενα. <p>Θέατρο σκιών-Καραγκιόζης</p> <p>Προτείνεται η αξιοποίηση του παρακάτω διδακτικού μοντέλου:</p> <p><u>Φάσεις εφαρμογής – βήματα:</u></p> <p><i>1η: Αισθητική εμπειρία – παρακολούθηση</i></p> <p>Αισθητική απόλαυση παράστασης Καραγκιόζη από καραγκιόζοπαίχτη ή από ταινία.</p> <p><i>3η: Γνωριμία με τις φιγούρες</i></p> <p>Επιδιώκεται μια πρώτη γνωριμία των μαθητών με τους πρωταγωνιστές του ελληνικού θεάτρου σκιών με βάση την εμφάνιση, την ομιλία, τις χαρακτηριστικές τους φράσεις, το ρόλο και το χαρακτήρα τους. Ενδεικτικά γίνεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση των φιγούρων - επισήμανση των βασικών χαρακτηριστικών τους (εμφάνιση, χαρακτήρας, 	
--	--	--	---	--

			<p>συνήθειες, ρόλος).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση παράστασης από καραγκιοζοπαίχτη ή από ταινία – συζήτηση σχετικά με τους χαρακτήρες και το ρόλο τους στη συγκεκριμένη παράσταση. • Άκουσμα παράστασης από cd – αναγνώριση ομιλίας. <p><i>4η: Κατασκευή φιγούρων και σκηνικών – παράσταση με έτοιμο σενάριο</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές κατασκευάζουν χάρτινες φιγούρες και εξοικειώνονται με τον τρόπο ομιλίας και κίνησής τους. Παράλληλα γνωρίζουν τις τεχνικές του θεάματος και επιχειρούν αυτοσχεδιασμούς. • Παίζουν με τις φιγούρες που έφτιαξαν (στον αέρα, στον τοίχο, σε πανί). • Κάνουν αυτοσχεδιασμούς με το σώμα τους. • Παίζουν αυτοσχέδια σενάρια στον μπερντέ. 	
2.3.3.3. ΕΠΙΠΕΔΟ 3 : ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΩΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ (Ε΄ - ΣΤ΄ Δημοτικού) Ο μαθητής θα πρέπει να μπορεί...				
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίσει τον κόσμο του Θεάτρου και του Θεάματος με τα επιμέρους είδη και μορφές της (2 δίωρα) 	<ul style="list-style-type: none"> • Θεατρικός και σκηνικός χώρος και χρόνος 	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις και παιχνίδια προφορικού λόγου. • Αυτοσχεδιασμός 	<ul style="list-style-type: none"> • «Θεατρική Αγωγή Ε΄-Στ΄ Δημοτικού»: Βιβλίο μαθητή και Βιβλίο Δασκάλου • «Σχολικές & Πολιτιστικές εκδηλώσεις Α΄-Στ΄ Δημοτικού» Βιβλία μαθητή και δασκάλου όλων των

				<p>αντικειμένων και μορφών καλλιτεχνικής έκφρασης (βλ. www.pi-schools.gr/books/dimotiko)</p> <p>DVD για το μάθημα της θεατρικής αγωγής http://www.pi-schools.gr/content/index.php?lesson_id=26&ep=406&c_id=1329</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υλικό από το πρόγραμμα <i>Εκπαίδευση και Πολιτισμός - Μελίνα</i> (σε όσα σχολεία υπάρχει)
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοήσει την έννοια της υποκριτικής και του ηθοποιού, τη σχέση του θεατρικού παιχνιδιού με τη θεατρική παράσταση (3 δώρα) 	<ul style="list-style-type: none"> • Παιχνίδι –Ρόλος – Σύγκρουση • 	<ul style="list-style-type: none"> • Από το θεατρικό παιχνίδι στη θεατρική παράσταση: <p>Από το αυθόρμητο και αυτοσχέδιο παιχνίδι στη σύνθεση μιας σκηνικής δράσης</p>	
3.	<p>Να μπορεί να κατανοεί τη φύση του δραματικού κειμένου, τις διαφορές του από το λογοτεχνικό και τους τρόπους με τους οποίους ένα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δραματοποίηση: Μετα-γραφή αφηγηματικού κειμένου σε • Δραματικό/θεατρικό (vs αφηγηματικό) κείμενο 	<ul style="list-style-type: none"> • Δραματοποίηση ενός αφηγηματικού κειμένου ή μιας εικόνας. <p><i>Δραματοποίηση αυτοσχέδιας ιστορίας»</i></p>	

	<p>λογοτεχνικό κείμενο μετατρέπεται σε θεατρικό (4 δίωρα)</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί ερεθίσματα (μια εικόνα, ένα τραγούδι, ένα ποίημα) και προτρέπει τους μαθητές για να δημιουργήσουν τη δική τους ιστορία. • Οι μαθητές με καταιγισμό ιδεών πλάθουν τα βασικά σημεία της ιστορίας τους : χώρος, χρόνος, πρόσωπα, δράση, διάλογοι, ένταση, συγκρούσεις κ.ά.. • Ο εκπαιδευτικός με κατάλληλη καθοδήγηση και ερωτήσεις τους βοηθά να δομήσουν την ιστορία τους, να συμπληρώσουν τα στοιχεία που της λείπουν και να αναπτύξουν τη δράση των προσώπων. • Οι μαθητές διακρίνουν τη δράση σε ενότητες-σκηές και κάθε ομάδα αναλαμβάνει να δραματοποιήσει από μία ή περισσότερες σκηές. • Οι μαθητές αναλαμβάνουν ρόλους και χρησιμοποιούν διάφορες θεατρικές τεχνικές για τη δραματοποίηση των σκηνών: αυτοσχεδιασμούς, μιμήσεις, παγωμένες εικόνες, χορογραφίες για να δημιουργήσουν τους θεατρικούς διαλόγους και τη σκηνική δράση. • Με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού παράγουν γραπτό θεατρικό λόγο. • Οι μαθητές παρουσιάζουν τη δραματοποίησή τους. 	
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποκτήσει τις δυνατότητες έκφρασης ενός θεατρικού ρόλου είτε σε μορφή δρώμενου (χάπενινγκ, 	<ul style="list-style-type: none"> • Θεατρικός ρόλος Ποιος – πού – πότε πώς 	<ul style="list-style-type: none"> • Θεατρικό δρώμενο 	<p>Υλικό από την ιστοσελίδα του Πανελληνίου Δικτύου για το θέατρο στην εκπαίδευση (www.theatroedu.gr)</p>

	αναλόγιο κ.λ.π), είτε σε μορφή θεατρικής παράστασης (2 δώρα)			
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Να μπορεί να μετάσχει ως συνεργάτης και συνδημιουργός σε κάποιο σκηνικό θέαμα (ηθοποιός, βοηθός σκηνογράφου, φωτογράφος, βοηθός ενδυματολόγος κ.ά), γνωρίζοντας το ρόλο και την προσφορά του καθενός (3 δώρα) 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία Θεατρικού εργαστηρίου 	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεργασία σύντομη και οργανωμένη με θεατρικό εργαστήρι της περιοχής (δημοτικό ή ανεξάρτητη θεατρική ομάδα 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία θεατρικού εργαστηρίου με υλικά, σκηνικά αντικείμενα και • Επιτόπια παρακολούθηση και έρευνα θεατρικών παραστάσεων και άλλων εκδηλώσεων πολιτισμού στην τοπική κοινωνία του σχολείου
6.	<p>Να μπορεί να κρίνει μια θεατρική παράσταση και να διατυπώνει γραπτά ή προφορικά τις εμπειρίες του από αυτή (1 δώρα)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το παιδί ως θεατής: Ευαισθητοποίηση στην τέχνη, την αποτίμηση και την παραγωγή καλλιτεχνικών έργων 	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρακολουθήσουν σχολιάζοντας τα κύρια σημεία μιας θεατρικής • Δημιουργία ενότητας θεάτρου στην ιστοσελίδα του σχολείου με φωτογραφίες και άλλο οπτικο-ακουστικό υλικό, σχόλια και κριτικές για παραστάσεις και θεατρικά δρώμενα του σχολείου και άλλων φορέων και οργανισμών. 	

<p>7.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποκτήσει την ικανότητα αισθητικής συγκίνησης και απόλαυσης από τη συμμετοχή ή την παρακολούθηση μιας θεατρικής παράστασης • Να απολαμβάνει και να ψυχαγωγείται από την εμπειρία του θεάτρου <p>(1 δώρο)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι θεατρο-παιδαγωγικές πρακτικές ως εργαλείο διδασκαλίας και μάθησης 	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποδώσουν οι μαθητές με δικό τους τρόπο, ενταγμένοι σε ομάδες, τα κυριότερα θεματικά στιγμιότυπα της θεατρικής παράστασης που παρακολούθησαν με την τεχνική της παγωμένης εικόνας 	
<p>8.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοεί την έννοια της δραματικής πλοκής, της σύγκρουσης, και των θεατρικών καταστάσεων σε σχέση με τους δρώντες /ήρωες του έργου. • Να αποκτά τη δυνατότητα παραδειγματικής μίμησης και προτυποποίησης ανθρώπινων χαρακτήρων, δράσεων 	<ul style="list-style-type: none"> • Το θέατρο ως μορφή καλλιτεχνικής έκφρασης και επικοινωνίας 	<ul style="list-style-type: none"> • Διαθεματικές δραστηριότητες μεταξύ των γνωστικών αντικειμένων και των μορφών καλλιτεχνικής έκφρασης (π.χ. μουσικο-θεατρική παράσταση, εικαστικό, μουσικό δρώμενο) 	

	<p>και συμπεριφορών</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοεί τον οπτικό -ακουστικό ρυθμό και τη μορφή ενός θ. δρώμενου ή μιας θ.παράστασης (3 δώρα) 			
9.	<p>Να γνωρίσει τη σχέση του Θεάτρου με σύγχρονες μορφές Θεάματος (3 δώρα)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι παραστατικές τέχνες και οι νέες τεχνολογίες • Μουσικο –θεατρικό Δρώμενο 	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση των νέων τεχνολογιών, του διαδικτύου, των ψηφιακών μέσων (φωτογραφική μηχανή, ψηφιακή κάμερα) και των πολλών προγραμμάτων (word, movie maker, power point, κ.ά.) για έρευνα θεατρικών σκηνών, οργανισμών και υλοποιημένων προτάσεων, για συγγραφή σεναρίων και διαλόγων, για λήψη και (ανα)σύνθεση σκηνών, για παρουσιάσεις κ.ά • από ταινίες κινούμενων σχεδίων (animation) 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία ψηφιακού αρχείου με εκδηλώσεις πολιτισμού που έχουν πραγματοποιηθεί στο σχολείο

**ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ
(ΓΥΜΝΑΣΙΟ: Μαθήματα Θεάτρου κατ' επιλογή)**

Α/ Α	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ)	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ (Βασικά θέματα)	Ενδεικτικές Δραστηριότητες (Συνοπτικά με παραδείγματα)	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ (υπάρχον ή παρακτέο)
3.3.3.1. ΕΓΠΕΔΟ 1 : Ο μαθητής θα πρέπει να μπορεί...				
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Να μπορεί ο μαθητής να συνεργάζεται σε μικρές ή μεγάλες ομάδες <p>(1 δίωρο)</p>	Συνεργατικότητα: -συνεργασία -συνδημιουργία	Α' δραστηριότητα: «Χτίζοντας μια ιστορία λέξη-λέξη» Οι μαθητές κάθονται σε κύκλο και δημιουργούν μια ιστορία αυτοσχεδιαστικά, λέγοντας ο καθένας μια λέξη που συμπληρώνει τις προηγούμενες (ή όταν ολοκληρώνεται ένα νόημα προσθέτει την τελεία). Έτσι οι συμμετέχοντες εξοικειώνονται στο να έχουν την ετοιμότητα και να είναι συν-δημιουργοί σε μια ομαδική σύνθεση. Β' δραστηριότητα:	<ul style="list-style-type: none"> • Χώρος για το μάθημα, που να τηρεί προδιαγραφές αίθουσας χορού, και μάλιστα εξοπλισμένης με όργανα και φροντιστηριακό υλικό (μπορεί να είναι κάποιες καρέκλες, ορισμένα αντικείμενα, κομμάτια από ύφασμα ή χαρτί κ.ά). • Βιβλία και εκπαιδευτικό υλικό (CD-ROM, Video κ.ά), τα οποία μπορούν να είναι χρήσιμα για τον μαθητή και τον δάσκαλο ως προς τις υποδείξεις. • Το σχολικό βιβλίο (ή περισσότερα)

			<p>«η μηχανή»</p> <p>Ένας μαθητής παίρνει μια θέση στο χώρο και επιλέγει μια απλή κίνηση που αποδίδει τη λειτουργία ενός εξαρτήματος μιας μηχανής. Ένας-ένας οι μαθητές συμπληρώνουν με τη δική τους στάση και κίνηση άλλα εξαρτήματα μέχρι η μηχανή να ολοκληρωθεί. Η κίνηση μπορεί να συνοδεύεται από χαρακτηριστικούς μηχανικούς ήχους. Η «μηχανή» μπορεί να δουλέψει σε κανονικό ρυθμό, με κάποιο «ελάττωμα», εντατικά ή να «χαλάσει».</p> <p>Γ' Δραστηριότητα:</p> <p>«ο πίνακας»</p> <p>Ένας μαθητής παίρνει μια στάση με το σώμα του στο χώρο. Ο επόμενος μπαίνει και συμπληρώνει με το σώμα του την εικόνα όπως νομίζει. Με τη σειρά προστίθενται κι άλλοι μαθητές μέχρι να μπουν όλοι και να συνθέσουν μια εικόνα συνόλου σαν πίνακα ζωγραφικής.</p> <p>Σε επόμενο στάδιο μπορεί ο πίνακας να «ζωντανέψει» και η ομάδα να προχωρήσει σε</p>	<p>βιβλία) κρίνεται εδώ περισσότερο αναγκαίο λόγω του σύνθετου χαρακτήρα της διδασκαλίας (Θεωρία Θεάτρου, Στοιχεία Θεατρολογίας κ.ά. αλλά και Πρακτική, Τεχνικές Θεάτρου).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πίνακες έργων τέχνης • Βιβλία: <ul style="list-style-type: none"> - Ροντάρι, Τζιάνι, <i>Η Γραμματική της Φαντασίας</i>, Τεκμήριο, Αθήνα: 1994 - Λιγνάδης, Τάσος, <i>Το ζώνον και το τέρας</i>, ΗΡΟΔΟΤΟΣ, Αθήνα, 1988
--	--	--	--	---

			ομαδικό αυτοσχεδιασμό	
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνει το δραματικό από το αφηγηματικό και να συνειδητοποιήσει τις διαφορές τους σε επικοινωνιακό επίπεδο (αμφίδρομη vs μονόδρομη επαφή) <p style="text-align: center;">(2 δώρα)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Το δράμα ως λογοτεχνικό είδος • Το θέατρο ως παραστατική τέχνη 	<p>Μέθοδοι ανάλυσης δραματικού κειμένου. (ενδεικτική προσέγγιση):</p> <p>Προτεινόμενα δραματικά κείμενα</p> <p>«Τα γουρουνάκια κουμπάρδες» Ε.Τριβιζά</p> <p>«Καληνύχτα Μαργαρίτα» Γ.Σταύρου</p> <p>«Αντιγόνη» Σοφοκλή</p> <p>«Τρικυμία» Γ..Σαίξπηρ</p> <p>«Φοιτηταί», Γρ. Ξενόπουλου</p> <p>Επιλέγουμε κάποιο από αυτά τα έργα για να εντοπίσουμε τα μορφολογικά τους στοιχεία και στη συνέχεια επικεντρώνουμε το ενδιαφέρον των παιδιών στη δράση των προσώπων.</p> <p>Στα ίδια έργα επικεντρώνουμε το ενδιαφέρον των παιδιών στα κίνητρα και στις ενέργειες από όπου δικαιολογείται η συμπεριφορά των ηρώων.</p>	

3.	<ul style="list-style-type: none"> • Να μπορεί ο μαθητής να εκφράζεται μέσα από τους κώδικες του Θεάτρου προφορικά και γραπτά, ατομικά ή σε ομάδες. <p>(2 δίωρα)</p>	<p>Αυτοσχεδιασμός - σκηνική γλώσσα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - παρατηρητικότητα - φαντασία - ενσυναίσθηση - ετοιμότητα - δράση-αντίδραση - διάλογος - σκηνικό περιβάλλον - μουσική - σκηνικά αντικείμενα - δραματικός-σκηνικός χρόνος - δραματικός-σκηνικός χώρος 	<p>Α' δραστηριότητα</p> <p>«το επάγγελμα»</p> <p>Ένας μαθητής ενεργεί στη σκηνή υποδυόμενος έναν επαγγελματία χωρίς να χρησιμοποιήσει αντικείμενα ή λόγο (π.χ. ένας τσαγκάρης καρφώνει μια σόλα). Ένας δεύτερος μαθητής θα πρέπει να αναγνωρίσει το επάγγελμα και να μπει στη σκηνή ζητώντας κάτι ανάλογο από τον επαγγελματία (π.χ. να του δώσει το παπούτσι του για φτιάξιμο).</p> <p>Β' δραστηριότητα</p> <p>«αυτοσχέδιος διάλογος»</p> <p>Δίνεται στους μαθητές μια συνθήκη (χώρος, περιβάλλον, ώρα της ημέρας). Αυθόρμητα οι μαθητές σε μικρές ομάδες επιδίδονται σε αυτοσχεδιασμό με κίνηση και λόγο, μέσα σε αυτή τη συνθήκη. Π.χ. γήπεδο ποδοσφαίρου σε τελικό αγώνα, η κουζίνα ενός σπιτιού, δάσος το χειμώνα, ένα ανοιξιάτικο πρωινό.</p> <p>Οι μαθητές μπορεί να παίξουν ανθρώπους, ζώα,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ουδέτερη μάσκα • Υφάσματα • Κείμενα • Αντικείμενα που βρίσκονται στο χώρο
----	--	---	---	--

			<p>αντικείμενα)</p> <p>Γ' δραστηριότητα</p> <p>«γραπτός αυτοσχεδιασμός»</p> <p>Με αφορμή ένα κείμενο, ή έναν αυτοσχεδιασμό, κάθε μαθητής αναλαμβάνει το ρόλο ενός από τα πρόσωπα που συμμετέχουν και γράφει μια σελίδα από το ημερολόγιο του ήρωα, ή ένα γράμμα σε έναν άλλον ήρωα, αφήνει ένα σημείωμα, γράφει στο facebook την κατάσταση του, κτλ.</p> <p>Πχ ένας φίλαθλος που πήγε για πρώτη φορά στο γήπεδο και παρακολούθησε τον παραπάνω τελικό, γράφει στο facebook τις εντυπώσεις του. Ένα ελάφι γράφει στο ημερολόγιό του πώς γλίτωσε από τον κυνηγό.</p>	
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αντιλαμβάνεται τις ιδιαιτερότητες του θεάτρου σε σχέση με άλλες μορφές Θεάματος και παραστατικών τεχνών 	<p>Δημιουργία αυτοσχέδιου δρώμενου:</p> <p>Η συνάντηση του θεάτρου με τις άλλες</p>	<p>Α' δραστηριότητα</p> <p>«Η μαριονέτα μου κι εγώ»</p> <p>Ένας μαθητής διαλέγει ένα αντικείμενο και το χρησιμοποιεί σαν μαριονέτα. Αυτό μπορεί να είναι ένα κουτί από σοκολατάκια ή ένα άδειο πλαστικό</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μια βιβλιοθήκη (λογοτεχνική, θεατρική, ιστορική), όσο και μια mediatheque/αρχειοθήκη με οπτικοακουστικό υλικό από παραστάσεις, ταινίες, κλπ.

	<p>(θεατρικό εργαστήρι, χάπενινγκ, μαριονέτες, κινηματογράφος, μπαλέτο, όπερα κ.ά)</p> <p>(1 δώρο)</p>	<p>τέχνες</p> <ul style="list-style-type: none"> - θέατρο σκιών - κουκλοθέατρο - χοροθέατρο - μουσικό θέατρο - performance - happening - θέατρο δρόμου - παντομίμα - ακροβατικά • - θέατρο και κινηματογράφος: χρήση video στο θέατρο, θεατρικά κείμενα στο πανί 	<p>μπουκάλι. Ο μαθητής του κάνει μάτια, μύτη κ. ά .και το χρησιμοποιεί για να αφηγηθεί μια ιστορία ,να εκφράσει ένα συναίσθημα, να «μιλήσει» αντ' αυτού. Σε εξέλιξη ,άλλοι μαθητές μπορεί να συμμετάσχουν με το δικό τους αντικείμενο</p> <p>Β' δραστηριότητα</p> <p>«Σκιές σε λευκό πανί»</p> <p>Οι μαθητές χρησιμοποιούν ένα προβολέα και ένα τετρωμένο λευκό πανί για να δοκιμάσουν τις δυνατότητες της σκιάς διαφόρων σχημάτων,αντικειμένων και ρόλων σε φιγούρα από θέατρο σκιών.Αν υπάρχει η δυνατότητα συνεργασίας με καραγκιοζοπαίχτη,μπορεί να γίνει παράσταση.</p> <p>Γ' δραστηριότητα</p> <p>«Χορογραφία»</p> <p>Οι μαθητές χορογραφούν και χορεύουν ένα γνωστό τραγούδι,ένα ιντερμέδιο από κλασικό κείμενο ή ένα χορικό.</p>	
--	---	--	--	--

			<p>Δ΄ δραστηριότητα</p> <p>Επισκέψεις σε διαφορετικές παραστάσεις μουσικού θεάτρου, χοροθεάτρου, θεάτρου κούκλας, θεάτρου σκιών, κτλ.</p>	
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοεί και να εμβαθύνει στις έννοιες της δράσης ,της σύγκρουσης ,του χαρακτήρα και να αντιλαμβάνεται τα βασικά δομικά στοιχεία του δράματος και του θεάτρου (διάλογος, δράση, πλοκή ,δραματική κατάσταση, σκηνοθεσία, υποκριτική) 	<p>Δημιουργική Γραφή (Εργαστήρι Γραφής εξοικείωσης με το δραματικό κείμενο)</p>	<p>Εφαρμογή με σύνθεση απλών δειγμάτων γραφής: (μορφολογικά γνωρίσματα :σκηνικές οδηγίες, πράξεις, σκηνές, δημιουργία απλών χαρακτήρων, διάλογος δράση, συγκρουσιακές καταστάσεις, δραματική ένταση)</p> <p>Δραστηριότητα Α΄</p> <p><i>Συγγραφή</i></p> <p>Με δεδομένη την εμπειρία της δραματοποίησης στην τάξη και την «ανάγνωση» της δραματοουργίας, ζητάμε από τους μαθητές να γράψουν ομαδικά και σταδιακά, περνώντας από το στάδιο της ανάλυσης κειμένου και της δραματοποίησης, ένα θεατρικό κείμενο.</p> <p>1. Με βάση το κείμενο του Ηροδότου, «Η νουβέλα του Άδραστου»,Βιβλίο Α΄Γυμνασίου , Ηροδότου</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κείμενα από την ύλη μαθημάτων του γυμνασίου (γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία κτλ)

	(3 δώρα)		<p>Ιστορίες,Ο.Ε.Δ.Β.,σελ.23-25</p> <p>2. Μια παραλογή (δημοτικό τραγούδι), μπορεί να γίνει αφορμή για θεατροποίηση με τήρηση της φόρμας του Ιαμβικού Δεκαπεντασύλλαβου, σαν άσκηση γλωσσικού ύφους.</p> <p>Δραστηριότητα Β'</p> <p><i>Ανατροφοδότηση</i></p> <p>Τα κείμενα διαβάζονται από όλους τους μαθητές. Γίνεται συζήτηση στην τάξη για να διαπιστωθεί εάν τα κείμενα έχουν τα απαιτούμενα μορφολογικά στοιχεία. Εκτιμώνται επίσης ως κείμενα (ύφος, διάλογοι, ενδιαφέρουσα επεξεργασία της πλοκής, κτλ).</p>	
6.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αντιληφθεί τους κώδικες του θεάτρου και να μπορεί να τους αξιοποιεί ως 	<ul style="list-style-type: none"> • Θεατρική παράσταση 	<p>α) Ανάλυση θεατρικών παραστάσεων. β) Θεωρητική προσέγγιση θεάτρου: εισαγωγή στην έννοια του ρεπερτορίου, της κριτικής του θεάτρου, της κοινωνιολογίας του θεάτρου. γ) Δημιουργία παραστάσεων στο σχολείο (είτε με</p>	<p>Θεατρικά έργα:</p> <p>«Τα γουρουνάκια κουμπαράδες» Ε.Τριβιζά</p>

	<p>ηθοποιός και θεατής (7 δώρα)</p>		<p>αφορμή επετείου είτε ως αποτέλεσμα της ιδιαίτερης εργασίας στη Θεατρική Αγωγή).</p>	<p>«Καληνύχτα Μαργαρίτα» Γ.Σταύρου «Αντιγόνη» Σοφοκλή «Τρικυμία» Ο.Σαίξπηρ</p>
<p>7.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ξεχωρίζει τα θεατρικά έργα ως προς το είδος (τραγωδία, δράμα ,κωμωδία) την αισθητική τους (ρεαλισμός, ρομαντισμός, κλασικισμός) , τη θέση τους στην ιστορία του Παγκόσμιου θεάτρου (αρχαίο δράμα , ελισαβετιανό θέατρο, Μπρεχτ , σύγχρονο δράμα). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση δραματικών κειμένων (Ιστορία και Θεωρία : τάσεις και ρεύματα) 	<ul style="list-style-type: none"> • Η γνωριμία της ιστορίας των ιδεών και ρευμάτων στο χώρο της Θεατρικής Τέχνης, που συνέβαλαν στην εξέλιξη του ευρωπαϊκού πολιτισμού, και η κατανόηση της αξίας της διαπολιτισμικής και πολυ-πολιτισμικής αγωγής <ul style="list-style-type: none"> α)Αρχαίο Δράμα, β) Αναγεννησιακό Θέατρο, γ)Κρητικό Θέατρο, δ)Κωμειδύλλιο, ε)Ιστορικό Δράμα, στ)Αστικό Δράμα ζ)Σύγχρονο Θέατρο • Το πέρασμα από το χορό,το μύθο και την τελετουργία στο θέατρο και το θέαμα. • Το πέρασμα από την κλασσική δραματοουργία στο ελληνιστικό θέατρο. 	

	(3 δώρα)		<p>Δραστηριότητα Α'</p> <p>Επισκέψεις στο θέατρο – σε διαφορετικά είδη έργων και παραστάσεων.</p> <p>Δραστηριότητα Β'</p> <p>Συζήτηση στην τάξη για τα ίδια ή διαφορετικά στοιχεία κάθε παράστασης και έργου.</p> <p>Δραστηριότητα Γ'</p> <p>Συζήτηση για το πώς αποδίδεται η κοινωνία που γέννησε το κάθε έργο μέσα στην παράσταση. Συζήτηση για τη σκηνοθεσία κι αν αυτή προσπάθησε να φέρει το έργο σε μια σύγχρονη εποχή.</p> <p>Δραστηριότητα Δ'</p> <p>Συζήτηση για τα επαγγέλματα και τις ιδιότητες που σχετίζονται με το θέατρο στη σημερινή ή σε άλλες εποχές.</p>	
--	-----------------	--	---	--

			<p>Σχόλιο:Στις παραπάνω συζητήσεις οι μαθητές αντλούν ιδέες και κάνουν παραλληλισμούς με τον τρόπο που λειτούργησαν κατά τη δημιουργία μιας δικής τους παράστασης (συζητούν τις ιδιότητες που μοιράστηκαν, το πώς αντιμετώπισαν τη σκηνοθεσία, το πώς απέδωσαν τα κεντρικά θέματα και το πώς η τρέχουσα πραγματικότητα τους επηρέασε).</p>	
8.	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοεί το θέατρο, ως σύστημα λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας , ως τέχνη του λόγου και του θεάματος και να μπορεί να κρίνει ανάλογα. <p>(2 δίωρα)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δομές παιχνιδιού – δομές κειμένου • Από το γραπτό λόγο στην εικόνα 	<p>Εφαρμογές δραματικής έκφρασης</p> <p>α) Αυτοσχεδιασμός με θέμα, σε κατάσταση από την καθημερινή ζωή κ.ά.,</p> <p>β) Αυτοσχεδιασμός με ερέθισμα γραπτό κείμενο (θεατρικό κ.ά), καθώς και άλλες μορφές τέχνης (τραγούδι, ζωγραφική κλπ),</p> <p>γ) Εκφορά λόγου, ορθοφωνία, μη λεκτική έκφραση.</p>	

3.3.3.2. ΕΠΙΠΕΔΟ 2 : Ο μαθητής θα πρέπει να μπορεί...

<p>9.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αντιλαμβάνεται το θέατρο ως σύνθετη ομαδική καλλιτεχνική δημιουργία και να έχει τη δυνατότητα να μετάσχει σε αυτή με ποικίλες ιδιότητες ως ένας από τους συντελεστές της (συγγραφέας, ηθοποιός, ενδυματολόγος, μουσικός). <p>(4 δώρα)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Από την αυτοέκφραση στην καλλιτεχνική δημιουργία: <p>Συμμετοχή στη διαδικασία και δημιουργία θεατρικής σύνθεσης/παράστασης</p> <ul style="list-style-type: none"> - αρχική ιδέα – σύνθεση ιδεών - ύφος - χτίσιμο ρόλων - κίνηση - σκηνοθεσία - εικαστική απόδοση - χρήση/δημιουργία σκηνικών, αντικειμένων 	<p>Με αφορμή ένα δραματικό κείμενο που ενδιαφέρει την τάξη, επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε μια παράσταση:</p> <p>Δραματοποίηση Α'</p> <p>Η τάξη μοιράζεται σε ομάδες: Χορογραφίας, σκηνογραφίας, ενδυματολογίας κ.ο.κ.</p> <p>Μελετάμε μαζί με τους μαθητές τους ρόλους, τις ιδέες και τα δραματικά στοιχεία του έργου. Σχηματίζουμε μια εικόνα για την σκηνοθεσία και οργανώνουμε τις πρόβες. Οι μαθητές συμμετέχουν δημιουργικά σε κάθε φάση της σύνθεσης.</p> <p>Σε κάθε στάδιο προετοιμασίας, κάθε ομάδα εργασίας παρουσιάζει κομμάτια της δουλειάς της στην υπόλοιπη τάξη. Οι μαθητές-θεατές σχολιάζουν τα στοιχεία που πιστεύουν ότι είναι λειτουργικά και ταιριαστά, προτείνουν βελτιώσεις ή/και αλλαγές.</p> <p>Σχόλιο: καλό θα είναι κάθε μαθητής να έχει την</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παραγωγή CD-ROM DVD με υλικό (παιχνίδια, ασκήσεις, προτάσεις, ιδέες) • Αξιοποίηση υπάρχοντος DVD για το θέατρο, • Βιντεοσκόπηση σχολικών παραστάσεων και εκδηλώσεων πολιτισμού, • Δημιουργία θεατρικού εξοπλισμού (βεσιτάριο, υλικό)
-----------	---	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - σχεδιασμός φωτισμού - χρήση/δημιουργία μουσικής - δημιουργία/σύνθεση θεατρικού κειμένου <p>δημιουργία/σύνθεση του προγράμματος της παράστασης</p>	<p>ευκαιρία να λειτουργήσει σε διαφορετικά πόστα, προκειμένου να έχει μια πιο ολοκληρωμένη εμπειρία από τη διαδικασία.</p> <p>Δραστηριότητα Β'</p> <p>Επίσκεψη στο θέατρο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στις τεχνικές και την τεχνολογία θεάτρου, 	
10.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξοικειώνεται με τους κώδικες και τις τεχνικές της παράστασης, να μπορεί να τους χρησιμοποιεί, σε τρόπο ώστε να «μπαίνει» και να «βγαίνει» αβίαστα στο ρόλο. 	<ul style="list-style-type: none"> • Κοινωνική πραγματικότητα-ψευδαισθητική κατάσταση – θεατρική σύμβαση • Μίμηση – ρόλος – Υποκριτική • Θεατρικός ρόλος, χαρακτήρας: κατανόηση, προσέγγιση, ανάλυση, δημιουργία. 	<p>Ανάλυση συμπεριφορών – Σύνθεση χαρακτήρα – Δημιουργία ρόλου – Αρχές δημιουργίας σκηνικών σχέσεων:</p> <p>A' Δραστηριότητα:</p> <p>«ουδέτερη μάσκα»</p> <p>Χρησιμοποιώντας την ουδέτερη μάσκα ο μαθητής αντιδρά σε δεδομένες συνθήκες: βρέχεται από μια ξαφνική καταιγίδα, παρακολουθεί ποδόσφαιρο, μπαίνει στη θάλασσα, κοιμάται-ξυπνάει κτλ.</p>	

	(4 δίωρα)		<p>Β' δραστηριότητα:</p> <p>«παίζοντας με ένα κείμενο»</p> <p>Παίρνοντας ένα γνωστό ποιηματάκι (ή ένα οποιοδήποτε κείμενο) ο μαθητής το διαβάζει με διαφορετικούς τρόπους. Πχ: βιαστικός, θυμωμένος, διακωμωδώντας το, σα να κάνει διάλεξη, σα να λέει μια άσχημη είδηση στα νέα, κτλ.</p> <p>Γ' δραστηριότητα:</p> <p>«ακίνητες εικόνες»</p> <p>Ο δάσκαλος δίνει ένα θέμα, πχ βροχή, τάξη, έρωτας, θυσία, οικογένεια, θυμός.</p> <p>Ένας μαθητής καλείται να ακινητοποιηθεί και να αποδώσει την έννοια αυτή χρησιμοποιώντας το σώμα του, την έκφραση του προσώπου του και το βλέμμα του.</p> <p>Οι υπόλοιποι μαθητές μπορούν να παρατηρήσουν αυτή την ακίνητη εικόνα από διαφορετικές οπτικές γωνίες, και στη συνέχεια να επέμβουν: να</p>	
--	------------------	--	---	--

	<p>συγκροτημένη δομή.</p> <p>(4 δώρα)</p>		<p>μπορούν να αφηγηθούν την αρχική υπόθεση. Σε συνέχεια αναπτύσσουμε τη δράση και μπορούμε να την παρουσιάσουμε.</p> <p>Β' δραστηριότητα</p> <p>«Απ' την εικόνα στη δράση»</p> <p>Οι μαθητές με αφορμή ένα οπτικό ερέθισμα π.χ. μια φωτογραφία, έναν πίνακα, ένα γλυπτό, διερευνούν και δημιουργούν μια δραστηριότητα γύρω από αυτό που βλέπουν π.χ. Τα αγάλματα των παιδιών που φιλοξενεί το Μουσείο της Αρτέμιδας. Στην πορεία δραματοποιούν δημιουργώντας την θεματολογία, τους ρόλους, τις συγκρούσεις κ.α</p> <p>Γ' δραστηριότητα</p> <p>«το τραγούδι μου»</p> <p>Οι μαθητές φέρνουν ένα αγαπημένο τους τραγούδι ή ένα μουσικό θέμα. Χρησιμοποιώντας περισσότερο την κίνηση παρά το λόγο, «αφηγούνται» την ιστορία του, αποδίδοντας τα νοήματά του. Διαφορετικές</p>	
--	--	--	---	--

			<p>ομάδες μπορούν να παρουσιάσουν στην υπόλοιπη τάξη τη δράση τους.</p> <p>Αποτίμηση: Οι μαθητές, αφού παρουσιάσουν τις δράσεις τους συμφωνούν με την ομάδα τους και ορίζουν ένα στοιχείο από αυτά που είχαν σχεδιάσει, το οποίο λειτούργησε και ένα που δε λειτούργησε.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε επόμενη φάση το ίδιο μπορούν να κάνουν και οι μαθητές-θεατές. 	
12.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποκτήσει συνείδηση θεατή και κριτικού που να κατανοεί, απολαμβάνει και κρίνει το σκηνικό θέαμα, έχοντας τη δυνατότητα να εκφράσει γραπτά ή προφορικά την άποψη του. <p>(1 δώρο)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Θεατρική Παράσταση <p>Σκηνικές προσεγγίσεις:</p> <p>α) ως θεατές (Πρόσληψη θεατρικού είδους: σκηνή και πλατεία)</p> <p>β) ως δημιουργοί.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στις τεχνικές και την τεχνολογία θεάτρου, • Ανάλυση παραστάσεων – Συντελεστές παράστασης, το κοινό και οι θεατές,, • Συνύπαρξη των τεχνών στη διαδικασία της παραγωγής. <p>Δραστηριότητα Α'</p> <p>Επισκέψεις σε διαφορετικούς θεατρικούς χώρους (αρχαίο θέατρο, θεατρικές σκηνές: γκαράζ, εξώστες, φουαγιέ κτλ).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Για τη γνωριμία με την τέχνη του θεάτρου είναι σκόπιμο το άνοιγμα του σχολείου προς το αντικείμενο με επισκέψεις σε θεατρικές παραστάσεις, μουσεία, ταινίες. Η ηλικία των μαθητών καθώς και το επίπεδο διδασκαλίας επιτρέπουν τη συχνότερη επαφή με τα θεατρικά έργα όλων των κατηγοριών και εποχών. Το ίδιο ενδιαφέρουσα είναι η πρόσκληση καλλιτεχνών (συγγραφείς, σκηνοθέτες, ηθοποιοί, σκηνογράφοι) στον χώρο του σχολείου, ώστε τα παιδιά να

			<p>Δραστηριότητα Β'</p> <p>Συζήτηση στην τάξη για την επιλογή και τη χρήση του χώρου σε κάθε παράσταση. Γιατί επιλέχτηκε ο συγκεκριμένος χώρος για αυτό το έργο; Πώς επηρεάζει τη δράση; Πώς επηρεάζει το θεατή; Θα ήταν διαφορετικό το έργο αν παιζόταν σε έναν άλλο χώρο; Που κάθεται ο θεατής και πού διαδραματίζεται η δράση;</p> <p>Συζήτηση για τις παραστάσεις που πηγαίνουν σε περιοδείες ή φεστιβάλ, και άρα παρουσιάζονται σε άλλους χώρους.</p> <p>Δραστηριότητα Γ'</p> <p>Οι μαθητές παρακολουθούν οπτικοακουστικό αρχειακό υλικό με αποσπάσματα κάποιου έργου σε διαφορετικές παραστάσεις, ή/και κινηματογραφικές ταινίες.</p> <p>Π.χ. Άμλετ με τους: Innocenti Smoctounovsky, Kenneth Brannah, Laurence Olivier κτλ.</p>	<p>γνωρίσουν την τέχνη τους και να συζητήσουν μαζί τους για κάθε λεπτομέρεια και ιδιαιτερότητα. Έτσι πραγματοποιείται η απαιτούμενη διασύνδεση του σχολείου με την κοινωνία και τον πολιτισμό.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οπτικοακουστικό αρχειακό υλικό από παραστάσεις του παρελθόντος. • Φωτογραφίες από παραστάσεις, αφίσες, προγράμματα
--	--	--	--	--

			<p>Δραστηριότητα Δ'</p> <p>Συζήτηση για τη διαφορά μεταξύ θεατρικού έργου και θεατρικής παράστασης. Ποια στοιχεία, νοήματα, ιδεολογία, εμπεριέχονται στο έργο; Πώς επιλέγει ένας σκηνοθέτης να τα αναδείξει και γιατί;</p> <p>Δραστηριότητα Ε'</p> <p>Επίσκεψη στο θεατρικό μουσείο. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και εντοπίζουν διαφορετικό υλικό γύρω από ένα έργο, μια σκηνή, έναν ηθοποιό κτλ.</p> <p>Ακολουθεί συζήτηση στην τάξη γύρω από τα ευρήματα.</p> <p>Δραστηριότητα ΣΤ'</p> <p>Συζήτηση για την αισθητική κάθε εποχής και για τις αλλαγές της στο χρόνο ή για τα στοιχεία που μένουν ίδια. Αναγωγή στα αισθητικά στοιχεία της</p>	
--	--	--	---	--

			<p>παράστασης που δημιούργησαν οι μαθητές στη δική τους</p> <p>Δραστηριότητα Ζ΄</p> <p>Οι μαθητές εξοικειώνονται με την κριτική θεώρηση μέσα από κείμενα που γράφουν για το θέατρο και για παραστάσεις με σκοπό να τυπωθούν σε μια εφημερίδα, να αναρτηθούν στο διαδίκτυο, να συμβάλουν σε συζήτηση με ξένους συνομήλικούς τους. Καλούν συγγραφείς και σκηνοθέτες ή άλλους παράγοντες για ανοιχτές συζητήσεις και εκδηλώσεις.</p>	
13.	<p>Να μπορεί ο μαθητής να κατανοεί τη σύγχρονη θεατρική αντίληψη, που θέλει το θεατή να συμμετέχει στη δράση – στη δημιουργία, την εξέλιξη ή την αλλαγή της-.</p>	<p>Αλληλεπιδραστικές μορφές θεάτρου:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ο ενεργός θεατής - Ο θεατής-δρων πρόσωπο (κατά Augusto Boal) • - Ο θεατής-δημιουργός (ΤΙΕ – θεατροπαιδαγωγικά 	<p>Δραστηριότητα Α΄</p> <p>Οι μαθητές παρακολουθούν μια παράσταση, στη διάρκεια της οποίας ήρωες τους απευθύνονται ζητώντας κάτι από αυτούς.</p> <p>Δραστηριότητα Β΄</p> <p>Οι μαθητές παρακολουθούν μια παράσταση «θεάτρου της αγοράς», κατά την οποία ο πρωταγωνιστής φτάνει σε αδιέξοδο. Στη συνέχεια οι</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Όσο και αν κάτι τέτοιο είναι συχνά προβληματικό , προτείνουμε σύμφωνα με καλές διεθνείς και ελληνικές <p>πρακτικές για το θέατρο , την επίσκεψη της τάξης στο θέατρο(παράσταση) τρεις ή τέσσερις φορές σε μια χρονιά.</p> <p>Οι εκπαιδευτικοί σε συνεργασία με</p>

	(2 δίωρα)	προγράμματα)	<p>ηθοποιοί ζητούν από τους μαθητές-θεατές να προτείνουν λύσεις για να αλλάξουν προς το καλύτερο την εξέλιξη της δράσης. Οι προτάσεις τους δε γίνονται λεκτικά: αντίθετα, ο μαθητής-θεατής προτείνει κάτι παίρνοντας ο ίδιος το ρόλο του πρωταγωνιστή. Η δράση ξεκινάει από την αρχή και ο θεατής-δρων προσπαθεί να αλλάξει τα πράγματα αυτοσχεδιάζοντας.</p> <p>Δραστηριότητα Γ'</p> <p>Οι μαθητές συμμετέχουν σε ένα θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα.</p> <p>Τα προγράμματα αυτά είναι ειδικά σχεδιασμένα από παιδαγωγούς-καλλιτέχνες γύρω από ένα κοινωνικό ή άλλο σύγχρονο θέμα. Με αφορμή ένα δρώμενο ή μια σύντομη ιστορία, οι μαθητές επεξεργάζονται τη θεματολογία μέσα σε θεατρικά εργαστήρια, αυτοσχεδιάζοντας, προτείνοντας λύσεις, παρουσιάζοντας τις προτάσεις τους, δημιουργώντας μια δική τους εκδοχή, κτλ.</p> <p>Ως εξέλιξη, οι μαθητές μπορούν να εξερευνήσουν περισσότερο το θέμα ή την ιστορία, με το να γράψουν κάτι σε ρόλο, να συντάξουν κάποια</p>	<p>ειδικούς, θα επιλέξουν το έργο ανάλογα με τους στόχους τους.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, θα μπορούν να συμβάλουν στην επιλογή του έργου ή θα αποφασίσουν να δουν με την οικογένεια ή με φίλους κάποιες παραστάσεις
--	------------------	--------------	---	--

			<p>επιστολή, να δημιουργήσουν περαιτέρω σκηνές που συνεχίζουν τη δράση ή δίνουν το παρελθόν των χαρακτήρων, κτλ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	
14.	<ul style="list-style-type: none"> • Να μπορεί να συνδυάσει στοιχεία και κώδικες από άλλες τέχνες (μουσική , ζωγραφική , video art , γλυπτική , κινηματογράφος) προκειμένου να δημιουργήσει ένα σύνθετο σκηνικό αποτέλεσμα που περιλαμβάνει σωματική κίνηση και έκφραση , λόγο , μουσική , ήχους , εικόνες , χρώματα , κατασκευές. <p>(2 δίωρα)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συνύπαρξη του θεάτρου με τις άλλες τέχνες (Διαπολιτισμικότητα) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ψηφιακή επεξεργασία ήχου και εικόνας <p>Δραστηριότητα Α΄</p> <p>Επίσκεψη στο θέατρο</p> <p>Δραστηριότητα Β΄</p> <p>Οι μαθητές παρακολουθούν οπτικοακουστικό υλικό από σύγχρονα θεάματα διαφορετικών πολιτισμών (που δεν έχουν την ευκαιρία να δουν ζωντανά).</p> <p>Π.χ.Θέατρο Νο,Μαριονέτες Ιάβας, Τελετουργίες άλλων πολιτισμών κ.ο.κ.</p>	